

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt XIII. De Probatione possessionis ex clausula Constituti, contra
Tertium, in antiquis; si cum ea concurrant adminicula. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

- stro hoc præstiti de anno 1555. necnon Epistola Cardinalis d'Armaignac tunc Collegati Auenionis, qui de anno 1572. mandauit debitori vt solueret,
- 11 & Vicethesaurio vt reciperet, † etiam ex confessoribus de recepto, maximè quia sunt multæ & multorum annorum probatur vera solutio: Roland. consil. 20. n. 18. lib. 4. Afflict. decis. 402. n. 10. & sequent. Rot. decis. 485. n. 1. part. 3. diuers. dec. 62. n. 6. dec. 491. n. 7. coram S. M. Greg. X V. & in Romana Censu de Mutis, prima Iulij 1620. §. 1. coram bon. mem. Cocchino, & in Auerfana Pensionis, 30. Marij 1626. coram bon. mem. Merlino.
- 12 Verum ad probationem desumptam ex clausula Constituti appositæ in instrumento anni 1575. responsum fuit nos non versari in antiquis, cum solum ab eo tempore anni 45. defluerint vsque ad tempus litis mortæ, quod ad hunc effectum demi debet Seraph. dec. 76. n. 1. Put. dec. 430. n. 3. vers. Non obstat lib. 2. in Correll. Rot. dec. 185. in princ. vers. secundo de mprosp. 1. p. diuers. dec. 822. in princ. p. 4. & in alijs relatis ab Addent. ad Burot. decis. 667. num. 12. Add. ad Gregor. XV. decis. 3. n. 3.
- 13 Ad confessiones de recepto dictum fuit, aliquas loqui solum de iurisdictione; & quamuis respectu dominij illa concessa videatur concessio Castro, Rot. decis. 164. num. 17. in fin. & decis. 10. n. 19. parte 6. recentior. tamen respectu possessionis, ab vno ad aliud non inferitur: Bartol. in leg. 3. numero 5. versic. quandoque queritur, ff. acquir. possess. Alex. ibid. num. 22. versic. potest intelligi, Surd. consil. 135. sub num. 65. versic. vbi tenet; quem refert & sequitur Modern. Perquis. fin. de manuent. obseruat. 83. n. 103. † & possunt solutiones commodè referri ad eiusdem Castri dominium, cui iurisdictioni æquiparatur, leg. qui furere, ff. de stat. homin. Mart. de Iurisdic. parte 1. cap. 47. numero 3. & pro quo canones quandoque solui solent seclusa etiam possessione, vt per Ias. in l. 2. num. 150. versic. Intelligo, C. de iur. Emphyteut. Anchar. cons. 44. num. 7. Roman. consil. 103. num. 1. Vnde remanet saltem æquiuoca probatio possessionis Castri penes debitorem, † quæ plena & concludens requiritur, Pacif. de Saluian. Inspect. 1. cap. 6. num. 1. vbi allegantur concordantes.
- 16 Addebat vnus ex Dominis, obitare vltius defectum hypotheca; quia in Instrumento mutui, cuius vigore agitur, non adest obligatio Cameralis, quam non important verba illa, se & omnia eius bona submitit rigoribus, & sequestrationibus Curia Apostolica Romana: quia exinde solum sequitur, quod debitor se & bona submittere voluerit Iurisdictioni A. C. non autem se in forma Camere obligare, vt in terminis fuit decisum in Parisien. Pecuniaria, 9. Decemb. 1619. coram bon. mem. Cocchino impressa apud Modern. de manuent. dec. 483. num. 15. † Hypotheca verò generalis bonorum non comprehendit bona feudalia, prout est Castrium controuersum, vt ad litteram probat text. in cap. si de feudis, §. licet Vassallus, versic. in generali, ibi, In generali alienatione Vassalli non continetur feudum, nisi nominatim dictum sit si de feud. defunct. conten. &c. & ex eo text. in terminis hypothecæ, tradunt Specul. titul. de pignorib. n. 30. Neguzant. cod. tractat. parte 2. membr. 2. num. 43. Menoch. consil. 250. numer. 50. Gabr. de regul. iur. conclus. 12. num. 15. & 21. Maltrill. decis. 86. numero 2. qui numero 5. ait hoc procedere etiam in Regno Franciæ, vbi feuda possunt alienari: quia ratio dicti text. in §. generali, non est fundata in potestate obligantis, quia nempe hypothecare non potuerit, sed in ipsius voluntate, quia obligare noluerit, dum de illa specialem mentionem non fecit.

Sed quoniam ipse Mastrill. ibidem n. 9. hanc conclusionem limitat, quando vt in casu nostro feudum est hæreditarium, idemque quando hypotheca est concepta sub signo vniuersali, ibi, omnia bona, tradunt DD. relati à Molfes. consil. 3. n. 12. & n. 14. vbi in specie loquitur de feudis Galliæ, & num. 9. Gizzar. dec. 88. num. 9. vers. secundo dicebatur, vbi testatur de veriori: Capyc. Galeott. contr. Iur. lib. 2. contr. 22. n. 25. poterit de hoc quatenus opus sit particulariter videri.

Et interim Domini, vtrique parte informantes, iterum in decisio ex solo fundamento non probate possessionis debitoris, reiiciendo etiam allatam exceptionem satisfactionis, deductam ex quo in ipso instrumento mutui in casum non restitutionis pecunie mutuatæ, data fuerit in solum creditore quædam Colonia cum clausula Constituti: quia non constat dictam Coloniam aliquando traditam fuisse, vt ex aduerso probandum esset, ex allegatis per Cyriac. controu. 327. numero 26. & sequentibus, Surd. decis. 51. numero 20. † Neque ad hunc effectum sufficit clausula Constituti, quia importat traditionem per modum fictum, & illa requiritur per modum verum: Alexand. consil. 28. numero 7. lib. 2. Surd. consil. 13. numero 12. & sequentibus, Rot. in Sancti Severini Domus 20. May 1622. coram Rembaldo: præsertim cum ex sententia arbitramentali lata de anno 1578. appareat eandem Coloniam possessionem fuisse à Thoma de Bertons, & hæredibus Nicolai creditoris; impositum desuper perpetuum silentium, vt in summario præterite positionis pro creditore, num. 3.

Et ita, &c.

Decisio ista referenda est ad cap. 32. num. 43. part. 1. huius tractatus. Et c. 33. n. 12. eiusdem part. 1. necnon ad cap. 4. n. 19. partis secundæ.

CAP V T,

S E V

R E S O L V T I O XIII.

R. P. D. BICHIO AVENIONEN
Saluiani.

Luna 28. Marij 1650.

A R G V M E N T V M.

De Probatione possessionis ex clausula Constituti, contra Tertium, in antiquis; si cum ea concurrant adminicula. Vtrum in obligatione generali comprehendantur bona feudalia, quando facta sunt hæreditaria & alienabilia ad instar bonorum patrimonialium, prout in Ciuitate Auenionensi, & Comitatu Venaissino. Possessio Castri & iurisdictionis, ex quibus sufficienter probata dicatur.

S V M M A R I V M.

- 1 Venditio facta pro pretio æstimando, est imperfecta antequam æstimatio facta fuerit.
- 2 Clausula Constituti appositæ in instrumento venditionis

tionis, non liberat venditorem ab actuali traditione.

- 3 Quia debitor obligare potuit, presumitur & voluisse.
- 4 Fenda in statu Auenionensi & in Comitatu Venaisi propositum alienari & obligari.
- 5 Lis pendere dicitur quando facti fuerint plures actus iudiciales.
- 6 Possessio probatur per Constitutum, quando cum eo concurrunt adminicula.
- 7 Ampliatur ut multo magis procedat contra eum qui causam habet, etiam mediate, à constituto.
- 8 Possessio probatur per solutiones Canonum, quando non probatur quod alius illos soluerit.
- 9 Casus appellatione iurisdictioni continetur.
- 10 Ampliatur ut multo magis hoc locum habeat quando non probatur quod eo tempore alius Castro possederit.
- 11 Ex perceptione Landemiorum probatur possessio Castri.
- 12 Aditio hereditatis probatur ex eo quod quis transigit super debito hereditario.

Riecta hodie fuerunt quæcunque per informantis pro Hectore Bello adducta aduersus creditum Francisci de Tartullis Actoris, ut extinctum mediante datione in solutum aduersus hypothecam, vel quia orta nulloquam fuerit super Castro controuersio, vel quia præscriptione fuerit sublata, ac tandem aduersus possessionem Francisci de Choiseles principalis debitoris.

Extinctio namque crediti seu asserta datio in solutum vigore conventionis in Instrumento mutui appositæ, quod in euentum non restitutionis pecunie mutuatæ, creditor habet in solutum quandam Coloniam pro pretio æstimando, non probatur purificata per successum eiusdem Colonie æstimationem, & sine qua nondum certificato pretio, conditionalis & imperfecta erat, & præsumitur Insti. & de empt. & vendit. & in terminis dationis in solutum, Anchor. Regens. quest. familiar. 28. num. 3. lib. 1. Surd. consil. 225. num. 9. in fin. Burat. decis. 372. num. 5. Minusque probatur effectuatæ cum actuali Colonie traditione, à qua clausula Constituti in dicto Instrumento adiecta non liberabat debitorem, ex allegatis in secunda decisione huius causæ, & final. quibus additur Cyriac. controuers. 327. numer. 24. & sequent. Immo nusquam fuisse traditam, nec tradi potuisse apparet, quia ab alio possidebatur: ut probat sententia arbitramentalis lata de anno M.D. LXXVIII.

3 Ortus hypothecæ evidens est in verbis instrumenti, ibi, obligantur omnia bona, &c. quibus sic vniuersaliter conceptis, includuntur etiam bona feudalia, quæ ad instar allodialium alienabilia in extraneos, & hereditaria sunt; cum ideo sicuti poterat debitor hypothecare, voluisse præsumendum sit: Menoch. consil. 129. num. 13. Natt. consil. 159. sub n. 25. Surd. consil. 551. sub num. 25. Bellon. Jun. consil. 30. sub n. 9. & seq. Mastrill. decis. 86. n. 10. Amat. decis. Ferrar. 51. n. 7. Burat. decis. 87. n. 10. & seqq. Rota inter recent. decis. 264. n. 17. p. 7. & qualia esse ex generali consuetudine Feuda in Statu Auenionensi & Comitatu Venaisino, tradit Lud. Bell. consil. 3. n. 64. & consil. 4. n. 1. & 8. post Bertrand. consil. 237. n. 1. & 2. lib. 6. quos refert & sequitur Modern. Auenion. in tractat. de Prauen. cap. 14. num. 5. & variæ. resolut. tom. 2. capit. 34. num. 12.

Præscriptio verò non intrat ex allegatis in prioribus decisionibus, interrupta nimirum fuit per litem contestatam de anno 1618. & 1621. ac prosecutam successiuis temporibus, gratulque ex aduerso negatur contestatio litis, & impedimenta præstita illius prosecutioni, cum constet de citationibus ac productione articulorum, & de dilationibus ex aduerso petitis, nedum ad effectum intimandi litem euictionariis, sed etiam sub prætextu feriarum, ut in calce responsionis facti pro Tartullio, dumque ipse aduersarius fateatur litem sibi moram intimasse euictionariis, contraque eosdem, ut à dicta lite liberaretur, & ad plures actus iuridicos deuenisse fateatur oportet in necessarium antecedens, per existentiam litis contra seipsum in Saluiano, ab hac parte motæ, ac prosecutæ: ad tradita à Bald. per illum text. in l. 2. num. 1. Cod. de dot. promiss. in 2. lect. Dec. consil. 135. sub num. 2. per. nam probato, Rot. decis. 400. n. 10. part. 1. recent.

Possessio tandem Francisci debitoris de tempore hypothecæ, vel postea, quam probatam fuisse negant priores decisiones, nunc iunctis scripturis nouissimè ab Actore productis probata satis visa fuit: Adducitur namque, quod Franciscus de anno 1575. in instrumento dotali constituit se possidere Castro hoc pro Vxorē, & clausula Constituti in casu nostro probat constituentis possessionem contra quemcunque: & quia pluribus adminiculis fulcitur, quibus concurrentibus resultat sufficiens probatio, etiam contra tertium; Cyn. in Authem. hoc ius porrectum. n. 3. Cod. de Sacrosanct. Eccl. Tiraquell. in leg. si unquam. verb. donatione largitus, num. 100. & sequent. Cod. de renou. donat. Surd. consil. 290. n. 46. & decis. 325. n. 6. Rot. in Mediolanen. præbend. 11. February proxime præteriti coram Me. & eoque magis contra aduersarium, qui ut infra probabitur, habet medietatē causam à constituto: Grat. consil. 41. n. 12. lib. 2. Morot. consil. 58. n. 6. Rot. decis. 491. num. 10. coram fan. Mem. Gregor. XV. decisione 49. numero 3. coram Reuerendissim. Vrgellen. & decisione 539. numero 2. part. 4. recent.

Adminicula desumuntur ex homagio per Franciscum præstito pro hoc Castro anno 1555. summario Tartullij num. 3. ex Epistola Cardinalis de Armaignac tunc Collegati Auenionensis mandantis de anno 1570. dicto Francisco, ut soluat Canones, & Vicethesaurario ut recipiat, artento quod Franciscus est possessor Castri: summarij ibid. n. 4. & solutionibus Canonis à Francisco pariter factis ab anno 1559. vsque ad 1578. quas probant plures confessiones de recepto adminiculate, ut ponderatur in secunda decisione, & liber Vicethesaurarij, cui libro Officialis publici ad id deputati & legaliter tento, videtur adhibenda fides, & accedente maximè dicta præstatione Homagij, & Epistola Cardinalis Collegati, & quod nemo alius dictorum temporum Canones soluisse probatur; Socin. consil. 205. num. 6. versic. non obstat, lib. 2. Surd. consil. 429. sub n. 27. versic. circa libros, Modern. Patavin. de script. prin. lib. 4. tit. de lib. thesaurar. n. 10. & 11. Cavalier. decis. 461. n. 1. Rot. in Bononien. Gabella. 4. Decembris 1646. coram R. P. D. meo Ottobono. & Nec obstat quod aliquæ confessiones loquantur solum de solutione pro iurisdictione, quia pleræque, pro ut ipsa præstatio homagij, cantant pro Fendo Castri, Territorij, districtus, & iurisdictioni loci de Rays: Vnde restringendæ non sunt ad solum dominium & iurisdictionem, sed intelligi debent etiam de possessione, quæ sub dicta vniuersalitate verborum, & signanter appellatione Castri continetur, ut per Surd. consil. 135. n. 65.

P p 3 Menoch.

- Menoch. de reuincen. remed. 3. n. 115. & sequent. relatos à Modern. Perusin. de manutent. obseru. 10. numer. 12.
- 10 † præsertim ponderando quod nemo alius tunc temporis probatur Castro possedisse, ut ad propositum aduertit Abb. conf. 244. sub num. 1. versio. secus, quodque eodem modo, legantur solutiones factæ à Gabriele Bello, aduersarij Auctore, quem fuisse Castri possessorem non controuertitur.
 - 11 Tandem ex pluribus instrumentis nouiter exhibitis, in quibus Franciscus uti Dominus directus dicti Castri inuestiuit plures emptores, & ab illis solum Laudemium exegit; hæc enim exactio præbet argumentum possessionis, cum Laudemium soluatur possessori pro inuestitura & actuali possessionis traditione, leg. final. §. & ne auaritia, Cod. de iur. Emphyteut. Gratian. discept. 377. n. 34. Surd. decis. 200. n. 6. quæ libentius recipienda sunt, quia Hæctor aduersarius causam habet à Gabriele, hic verò ab Alemanno, qui erat frater germanus, & hæres Francisci principalis debitoris; nam transigendo, ut fecit, cum eius vxore super debito hæreditario, ac hæreditario nomine, illius hæreditatem adiuuasse dubitandum non est: ad text. in l. pro hærede, ff. acquir. hæred. leg. 2. Cod. de iur. deliber. & in terminis transactionis: Bald. conf. 224. n. 1. lib. 2. Rot. coram S. M. Gregor. XV. decis. 98. num. 3. & in Bisuntina Censur. 27. Nouembris 1645. coram R. P. D. meo Corrado, impress. apud. Modern. Foroliuien. de pignor. decis. 105. n. 21. & seqq.
 - 12 Ex quibus omnibus simul iunctis, sublato obiecto non probationis possessionis Francisci debitoris, cui soli priores Decisiones immisionem à Tarrullio petitam denegantes innitebantur, dictam immisionem esse concedendam, & sic à Decisis recedendum esse Rota censuit. Vtrique parte informante.

Refertur ad cap. 14. numero 5. partis 1. huius tractatus.

CAPVT,

SEV

RESOLVTIO XIV.

Ariminen. Saluiani.

Mercurij die 30. mensis Maij 1646.

ARGVMENTVM.

Ægidianæ constitutioni locum non esse, quando agitur de prædiis, quæ sunt sub dominio directo Ecclesiæ, etiamsi agatur de parte prædij, si illa sit indiuisa. Reservationem dominij appositam in contractu venditionis, operari, ut non soluto per emptorem pretio, iura Domini vendentis remaneant in suo robore. Solutioni factæ quando sit locus, & fructuum perceptio quando extenuet sortem.

SVMMARIVM.

Ægidianæ constitutioni locus non est, quando agi-

tur de prædiis quæ sunt sub dominio directo Ecclesiæ.

- 2 Quando disceptatur super executione sententia lata in prima instantia non debent attendi acta nouiter producta.
- 3 Quando prædium est indiuisum dominus directus potest prætendere ius in qualibet gleba.
- 4 Aliud est prædium esse diuisibile, aliud esse diuisum.
- 5 Sententia dicitur indiuisa quando totum prædium actori fuit adiudicatum, & ideo datur appellatio suspensiva si ratione totius prædij fuerit appellatum.
- 6 Dum queritur vtrum locus sit Ægidianæ, attenditur re. or. sententia.
- 7 Actor potest nova instrumenta producere, etiam ad obtinendam executionem sententia iam lata, ad elidendas exceptiones per reum de nouo oppositas. Vide n. 1.
- 8 Si in conditione ad sit clausula reservationis dominij, non soluto pretio, iura & hypotheca venditoris illa manent.
- 9 Contractum non probat quando non versatur in antiquis.
- 10 Aditio hæreditatis difficilius probatur quando non agitur inter suos hæredes vel descendentes.
- 11 Clausula quam & quas, facit ut nova instrumenta possint produci, ad elidendas exceptiones à reo de nouo oppositas.
- 12 Fructus quando impentur in sortem.

IOHES donationis per Lauiniam factæ ad fauorem Margherite, Pompeius illius hæres obtinuit sententiam immisionis ad duo prædia, alterum nuncupatum de Cappucini, alterum del Toro; & commissi mihi causa appellationis cum clausula: confitio quod sit locus Ægidianæ, disputatioque dubio. An ei sit locus? resolutum fuit sub die 19. Iunij 1643, negativè quoad primum prædium, affirmatiuè quoad alterum; & hodie proposita iterum causa Domini steterunt in decisis.

Nam in prædio nuncupato de Cappucini aditio media tornatura terræ à reliquo non separata, quæ sit de directo dominio Ecclesiæ, sub Ægidiana, quæ est Constitutio Laicalis, non cadit, etiam respectu vtilis dominij inter Laicos, propter intrinsicam illius connexionem ac dependentiam à directo, quod non subiaceret seculari Iurisdictioni, iuxta opinionem quam perpetuè amplexa est Rota in causis allegatis in 1. decis. §. 1. quibus additur decis. 42. n. 8. & seqq. p. 6. rec.

Neque pars emphyteuta à reliquo separata probatur per instrumentum nuper productum renouationis factæ ab Ecclesia ad fauorem Pompei de anno 1616, quod designat confines particulares portionis emphyteuticæ: † Tum quia cum non fuerit productum in prima instantia, illius productio facta in secunda non releuat ad effectum ut intret Ægidiana, & debeat concedi executio sententiæ primi Iudicis, ad quem effectum sententia iustificari debet ex actis primæ instantiæ, non autem ex nouiter deductis: licet secus sit quando agitur de confirmanda sententia in gradu appellationis: Seraph. decis. 584. n. 6. Rota inter rec. decis. 28. per tot. part. 1.

Eo minus, quia ea renouatio facta fuit sine præiudicio iurium cuiuscumque, alia lite tunc pendente inter Pompeum, & Iuniperam hodie ream conuentam, & discordat ab instrumento productum in prima instantia.